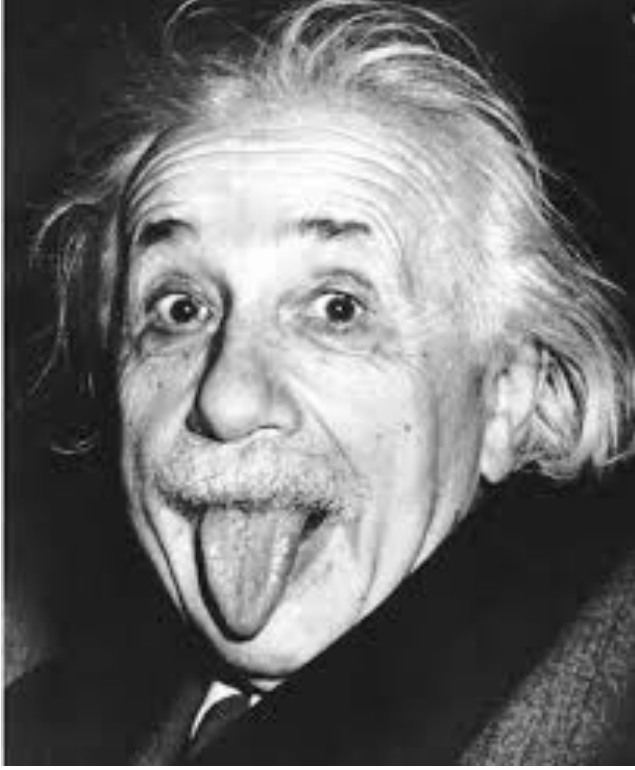




DÜŞÜNCE SUÇU(!?)NA KARŞI GİRİŞİM
Tel.: +90 216 532 75 45, +90 216 492 0504
www.dusun-think.net
antennatr@gmail.com



TCK 125/3-a ve 299 Dosyası

**Kamu Görevlisine Görevinden Dolayı Hakaret
ve**

Cumhurbaşkanına Hakaret Suçları (!?)

TCK 125/3-a ve 299

1926'da yürürlüğe giren 765 sayılı Eski Türk Ceza Kanunu, başarısızlıkla sonuçlanan birkaç denemenin ardından 78 yıl sonra 2005 yılında değiştirildi. 765 sayılı eski kanun faşist olarak bilinen İtalyan Ceza Hukuku baz alınarak hazırlanmıştı. Yeni kanunda ise Avrupa ülkelerinde başlayan ve hızla yayılan kanun değişiklikleri hareketleri, ölüm cezalarının kaldırılması, hürriyet ve temel haklara daha geniş yer verilmesi ve işkencenin azaltılması meseleleri vardı. Hazırlanan kanun 2005'te yürürlüğe girdi. Kanunun bazı hükümleri akademisyen ve hukukçular arasında tartışma konusu oldu. Ancak hükümet bu eleştirileri ciddiye almadı, 'Sabırlı olalım, uygulamayı görelim' gibi sözlerle geçiştirdi. Ancak özellikle 301'in uygulaması hemen kendini gösterdi. Orhan Pamuk ve Hrant Dink olayları sonucu maddeye yamalar yapıldıysa da tutmadı. Sonunda bu maddenin uygulanması Adalet Bakanı iznine bağlanarak bir yanlış, daha vahim bir yanlışla dengelenmeye çalışıldı.

Hukuk düzeni, bireyin maddi bütünlüğünü korumak üzere kurulmuşsa da, zaman zaman manevi bütünlüğünü yani şeref ve haysiyetini de koruma altına almaya çalışır ve bu sebeple bireyin şerefine yöneltilen saldırılara karşı cezai yaptırım uygulanmasını öngörülebilir.

Türk Ceza Kanunu'nun 125. Maddesi de işte bunu koruduğunu iddia ediyor.

765 sayılı eski kanunda hakaret suçu 6 farklı maddede yer alıyordu, 266., 267., 268. maddelerde bu suç, "resmi sıfatı haiz olanlar aleyhine cürümler başlığı" altında; 480., 481. ve 482. maddelerde ise "hakaret ve sövme" başlığı altında

inceleniyordu. Yeni kanunda ise bunların tümü 125. maddede toplanıp, sövme suçu hakaretin basit haliyle birleştirildi.

Eski TCK ile şu anki mevzuatın en temel farkı ise korunan hukuki yarar. Önceki mevzuatta özgürlük hakkı ve devlet idaresi “*hukuki yarar*” olarak korunurken, şimdi uygulamada olan mevzuat “*mağdurun şerefi*”ni öne çıkardı.

Maddeye göre suç iki şekilde işlenebilir: ilki, onur şeref ve saygınlığı rencide edici bir suçla itham etmek (*hırsız, sahtekar, yalancı... gibi*) ikincisi ise sövmek. Asıl önemli nokta ise suçun “nitelikli” (*yani daha önemli*) hallerinden sayılan “*kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret*” etmek. Eskiden üç aydan iki yıla kadar hapis cezası öngörüyordu, şimdi alt sınır bir yıla çıkarılmış.

Eski kanunun 158., şimdiki kanunun da 299.

Maddesi: Cumhurbaşkanına Hakaret!

Cumhurbaşkanına hakaret suçu asıl değerini 12. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın döneminde kazandı. Avukat Benan Molu ve akademisyen Dağhan Irak’ın yaptığı araştırmaya göre TCK’nun 299. Maddesine dayanarak yapılan işlemler 80’aştı. Bu sayı gün geçtikçe katlanıyor.

Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar üst başlığında düzenlenen 299. madde, eski Ceza kanununun 158. maddesinde yer alıyordu.

Eski madde, cumhurbaşkanına hakaret edenler için 3 yıldan az olmamak üzere hapis cezası, suçun giyaben işlenmesi durumunda ise 1 yıldan 3 yıla hapis cezası öngörüyordu. Yeni kanun suçun cezasını 4 yıla çıkarırken, suçun alenen işlenmesini “*nitelikli hal*” olarak gösterdi. En büyük değişiklik ise suçun kavuşturulmasının Adalet Bakanının izne

bağlanmasıydı. Gerekçesi de “her iddianın kamuoyu oluşturmasını önlemek” ti.

Dava açabilmek için “Adalet Bakanının izni” koşulu ise; “tozları halının altına süpürmek” ten öteye gitmeyeceği bir yana, işin bir yanını düzelteyim derken başka bir yanını bozmak, hukuksal bir ilkeyi çiğnemek demek. Osmanlı’dan kalma “Muhakemat-ı Memurin/Memurların yargılanması ” kanununu kaldırmak yerine genişletmek ve bir hukuk ayıbını daha da yukarılara taşımak oluyor.



Suç gördüğü yerde takibat yapmak bir savcının görevi değil midir?

“Hay Allah, bu adam katil ama bizim ağanın has adamı, onun müsaadesini almadan bir şey yapamam” demeye benzer ve feodal bir düzen için çok makul olan bu durum, bir Cumhuriyet için ayıptır. Ayıptır, ama yasalarımızda halen korunuyor. Aynı mantıkla “Bir askeri yargılamak için komutanından, bir manavı yargılamak için kabzımallar derneğinden...” izin alınması düşünülebilir mi?

Bir de buradan bakalım:

Böyle bir maddenin varlığı zaten başlı başına bir hak ihlali değil midir? Ceza hukuku, toplum için en temel hukuksal değerleri korumak amacıyla düzenlenir. Bu nedenle şerefın

korunması gibi bireysel faydaları gözeten suçlar özel hukuk kapsamında değerlendirilmelidir.

Uluslararası bir ifade özgürlüğü örgütü olan Article 19, hakaret suçunun ceza kanunu altında düzenlenmesinin ifade özgürlüğünü engellediğini savunuyor. Birleşmiş Milletler Düşünce ve İfade Özgürlüğü Özel Raportörü, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Topluluğu Medya Özgürlüğü Temsilcisi ve Amerikan Devletleri Örgütü İfade Özgürlüğü Özel Raportörü ise oluşturdukları ortak bildirmede, ceza kanunlarında yapılan düzenlemelerin ifade özgürlüğüne engel getirmemesi gerektiğini ifade etti.

299 Neyi koruyor?

Madde 299, Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar bölümünde yer almış. Madde kapsamında korunmaya çalışılan yarar Cumhurbaşkanının onur ve şerefi. Sonra da, bu madde altında kovuşturma yapılması Adalet Bakanlığı'nın iznine bağlanıyor. Herhangi bir suçun kovuşturmasının yürütmenin iznine bağlanması "Güçler Ayrılığı" ilkesinin açık bir ihlalidir.

125 Neyi koruyor?

Madde 125 Türk Ceza Kanunu'nun 8. Bölümünde '**Şerefe Karşı Suçlar**' bölümünde yer alıyor.

125. Maddede hakaret tanımı şu şekilde yapılıyor:

'Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat etmek veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldırmak'.

Buna göre hakaret fiilinin insanın onursal varlığını hedef alan bir suç olması nedeniyle, maddenin temel varlık nedeninin “şeref” olduğu ortaya çıkıyor. Şeref tek başına korunacak bir hukuki varlık mıdır? Net bir tanımı yapılmamış bu kavram iktidarın bir suçlama aracı olamaz mı?

Diğer yandan hakaret suçunun nitelikli hallerini belirten 125. Maddesinin 3. fıkrasına göre hakaret suçunun kişinin dini, siyasi, soysal, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamasından dolayı uygulanıyorsa cezanın alt sınırının 1 yıldan az olamayacağı belirtiliyor. Dini değerlerin kişiye göre değişken anlamını ve değerini düşündüğümüzde yargılama iyice güçleşiyor.



Uluslararası Hukuk Ne Diyor?

İfade özgürlüğü hakkı Türkiye'nin taraf olduğu iki önemli insan hakları belgesinde korunuyor. Bunlardan biri **Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (UMSHS)** diğeri ise **Avrupa İnsan Hakları (AİHS) sözleşmesi**.

UMSHS'de bu hak 19. maddede, AİHS'de 10. Maddede yer alıyor. Ancak her iki madde de bu özgürlüğe istisnai bazı

sınırlamalar getirilebileceğine işaret ediyor. Sınırlamalar, “*kamu düzeni, başkalarının şöhretinin korunması, kamu sağlığı ve genel ahlakın korunması*” gibi nedenlerle yapılabilir. Ancak, AİHM kararları uyarınca ifade özgürlüğünün bu nedenlerden herhangi birine göre kısıtlanabilmesi için 3 ayrı aşamadan geçmesi gerekiyor.

1.Sınırlamanın sözleşme maddesinde belirtilen amaçlardan biri doğrultusunda yapılması,

2.Bu kısıtlamanın yasayla önceden düzenlenmiş olması

3.Amaçlanan hedef ile orantılı olması.

Türkiye’deki uygulamalar ise ne yazık ki bu kriterlerin çok uzağında. Buna ek olarak, siyasetçilerin eleştirilme eşikleri toplumun diğer kesimlerine göre daha yüksek olmalı. AİHM bu konuyu böyle yorumluyor.

Fransa, Eski Cumhurbaşkanı Nicola Sarkozy ile ilgili kararında bir protesto sırasında bir eylemcinin açtığı ‘**defol git pezevenk**’ yazılı pankart nedeniyle para cezası alması AİHM tarafından ifade özgürlüğü hakkının ihlali olarak değerlendirilmişti. Mahkeme söylenen sözü dar bir kapsamda değerlendirmek yerine geniş bağlamda ele aldığını vurguladı ve siyasetçiler yapılan eleştirilen birer kamu figürü olmaları nedeniyle daha yüksek eşiklerde olabileceğini belirtti.

Demokratik toplumun en önemli gereklerinden biri de siyasetçilerin özgürce, ceza alma kaygısı olmadan eleştirilebilmelerine zemin hazırlamak. AİHM bu gerekçe ile eylemciye ceza veren Fransa mahkemesinin ifade özgürlüğünü ihlal ettiğine karar verdi.

Peki bunun aynısının Türkiye’de olduğunu düşünebiliyor muyuz? Olsaydı, acaba sonuç ne olurdu?

Şöyle bir örnek verelim:

13 Şubat 2015'te "Laik ve Bilimsel Eğitim" için Eğitimsen, Alevi örgütleri ve Birleşik Haziran Hareketi öncülüğünde Türkiye çapında yapılan protesto gösterilerinde Artvin'de' protesto çağrısı için ilan dağıtan 8 kişi gözaltına alındı. Dağıtılan ilanları inceleyen savcılık bu kişiler hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla iddianame hazırladı.

Tüm bu furyaya bakılırsa, bizde eleştirinin eşliğinin nerelerde olduğunu görmek hiç de zor değil.

Bunun yanında AİHM'in 2012 yılında verdiği Erbil Tuşalp kararı da ifade özgürlüğü tartışmalarına ışık tutuyor. Tuşalp 2005 ve 2006 senelerinde 'İstikrar' ve 'Geçmiş Olsun' başlıklı iki yazı yayımlamış ve daha sonra hakkında Erdoğan'ın şahsi haklarını ihlal ettiği gerekçesiyle iki ayrı tazminat davası açılmıştı. Mahkeme Tuşalp'ın 10 bin Türk Lirası tazminat ödemesine karar verdi ve bu karar 2008 yılında Yargıtay tarafından onandı. AİHM ise kararında Tuşalp'ın ifade özgürlüğü hakkının ihlal edildiğine hükmederek, bir gazetecinin yazılarının 'abartı hatta tahrik' içerebileceğini, özellikle siyasiler için eleştiri sınırının geniş olduğunu belirtti. Buna ek olarak ifade özgürlüğünün 'incitici, şok ve rahatsız edici' ifadeleri de kapsadığını vurgulayarak çoğulculuk, hoşgörü ve geniş fikirliliğinin' demokratik bir toplumun gerekleri içinde olduğunu hatırlattı.



Uygulama ne yönde?

Madde 299

Mine Bekiroğlu

Adana'da Gazeteci Mine Bekiroğlu Facebook'tan yaptığı "*Süleyman Demirel Güzelyalı Mahallesi'nde yok. Bilal biz varken yaparlar mı sence, Tayyip'in tayfası malum, arkadan vurmaya alışık. Sen RTE artık ecelinle ölmeyi hak etmiyorsun.*" açıklamasından dolayı hakkında dava açıldı. Bekiroğlu davanın ilk duruşmasında 5 ay hapis cezasına çarptırıldı, ancak hükmün açıklanması kararı geri bırakıldı.

M. E. A.

Konya'daki Gedavet Parkı'nda devrim şehidi Kubilay anması için yapılan bir toplantıda okuduğu basın açıklamasında "*Son olarak halkçı liseliler olarak şunu söylüyoruz, yolsuzluğun, rüşvetin, hırsızlığın başı olarak Erdoğan'ı bu ülkenin cumhurbaşkanı olarak değil, kaçak sarayın hırsız sahibi olarak görüyoruz*" dediği için M. E. A. hakkında Cumhurbaşkanı'na hakareten dava açıldı. 16 yaşındaki M.E.A. polisler tarafından sınıfından zorla alındı ve apar topar tutuklandı. 2 gün tutuklu kaldıktan sonra başlayan davanın ilk celsesinde M.E.A'nın tahliyesine karar verildi.

Mehmet Birtan Altan, Bilge Kağan Kazanç ve Berkay Akman

Halkın Türkiye Komünist Partisi'nin (HTKP) kampanyası kapsamında parti üyesi olan bu üç kişi hakkında İzmir'de bir köprü'nün ayaklarına, üzerinde "*Çık bakalım çık bakalım Çankaya'ya çık bakalım*" yazılı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın fotoğrafının bulunduğu bir afişi asmalarının ardından "Cumhurbaşkanına Hakaret" davası açıldı. Dava sürüyor.

Can Dündar

Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar hakkında, 17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk soruşturmasının savcısıyken daha sonra işten el çektirilen Celal Kara ile yaptığı röportajda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle soruşturma açıldı. Soruşturma 13 gün sürdü ve basın savcısı suçun unsurlarının oluşmaması nedeniyle takipsizlik kararı verdi.

Veli H.K.

Asayiş Şube Müdürlüğü bünyesinde kurulan özel bilişim ekibinin ilk operasyonu kapsamında 'Kaan_Kursat' isimli kullanıcı adını kullanan Veli H.K. *"Bu kadar iddialıyım, artık seni Twitter kurucusu dahi bulamaz"* ve *"VPN ya da TOR kullanarak yaptıysanız, hiç kimse yerinizi tespit edemez, rahat olun helal olsun dostlar"* diye attığı tweetleri suç sayıldı. 'kaan_kursat' hesabının kullanıcısı olduğunu belirlenen Veli H.K. ile bağlantılı olduğu iki farklı Twitter hesabına sahip Sultangazi'de oturan Serpil I. ve Muğla'nın Fethiye ilçesinde oturan Serap K. gözaltına alındı. Kişiler daha sonra çıkarıldıkları mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Sıla Güven, Serdar Yazgan ve İsmail Seyrek

Birleşik Haziran Hareketi üyeleri Sıla Güven, Serdar Yazgan ve İsmail Seyrek hakkında, Akhisar adliye Sarayı önünde yapılan bir eyleme katılmalarının ardından dava açıldı. Eylemde kullanılan büyük bir pankartta *"Şakir Kurt Yalnız Değildir"* cümlesi ile birlikte, *"Birleşik Haziran Harekatı"* yazılı küçük pankartlar taşındı. Küçük pankartlarda *"Haziranlara Özgürlük"* *"Şakir Kurt Yalnız Değildir"*, *Buğra Erdoğan Yalnız Değildir"* *"H.....Z- K.....L Erdoğan- Anladın Sen Onu"* yazıları bulunuyordu. Duruşma neticesinde bu kişiler adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Madde 125

Meral Bekar

İzmir'de emekli öğretmen Meral Bekar, Adana'daki bir gösteriye polisin müdahalesi sırasında başına isabet eden gaz fişegi ile hayatını kaybeden İbrahim Aras'ın ölümü sonrası olay yerine gelen Adana Emniyet Müdürü Cengiz Zeybek'in *"Devlet görevini nasıl yapacağını sizden mi öğrenecek?"* şeklindeki sözlerine tepki olarak Twitter hesabından yazdığı *"Hşşt, Adana Emniyet Müdürü Cengiz Zeybek, devletin görevi İbrahim Aras'ları öldürmekse, o devlet başına yıkılsın, sen de altında kal"* demişti. Bu sözleri nedeniyle, Zeybek'e hakaret etmekten hakkında dava açıldı, sürüyor.

TGB'li 10 Genç

Türkiye Gençlik Birliği'ne (TGB) üye 10 genç hakkında, Cumhurbaşkanlığı seçimi kampanyasında İzmir'e mitinge gelen dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret içeren slogan attıkları ve pankart astıkları iddiasıyla *"kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret"* suçlamasıyla dava açıldı. Dava sürüyor.



125. ve 299. maddeler kapsamında ifadeye çağırılan, gözaltına alınan, hakkında soruşturma açılan, tutuklanan ve hüküm giyenler listesi¹:

Feyzi İşbaşaran	Eski milletvekili	Twitter
M.E.A.	Öğrenci	Basın açıklaması
E.Ç.	Gençlik Muhalefeti	Afiş asmak
Barış İnce	Birgün Gazetesi	Akrostişli savunma
Meral Bekar	Emekli Öğretmen	Twitter
24 kişi	KESK	Slogan atmak
S.B.	Düzce'li genç	Alkollüyen küfretmek
Onur Kılıç	ÖDP/BHH	Slogan atmak
Kadir Yavaş	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
Özgür Ergun	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
Şafak Kurt	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
Fırat Eskici	BHH	Basın açıklaması
Ekrem Dumanlı	Zaman Gazetesi	Haber
Şafak Kurt	BHH	Slogan atmak
Kadir Yavaş	BHH	Slogan atmak
Fırat Eskici	HTKP	Duvar yazılması

¹ Bu tablo hazırlanırken avukat Benan Molu ve akademisyen Dağhan Irak'ın araştırmasından yararlanılmıştır.

Fatih Yağmur	Gazeteci	17-25 Aralık Haberi
Arzu Yıldız	Gazeteci	Slogan atmak
Salih Kara	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
Sıla Güven	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
Serdar Yazgan	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
İsmail Seyrek	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
Arif Buğra Aydoğan	ÖDP/BHH	"zincirleme şekilde alenen hakaret"
Arif Buğra Aydoğan	ÖDP/BHH	Basın açıklaması
Fadıl Gezen	ÖDP/BHH	Sosyal medya
Önder Konuk	ÖDP/BHH	Manşet
BirGün Gazetesi	Gazete	Sosyal medya
Samet Kaya	KP	Afiş asmak
Mehmet Birtan Altan	HTKP	Afiş asmak
Bilge Kağan Kazanç	HTKP	Afiş asmak
Berkay Akman	HTKP	Afiş Asmak
Fuat Karazeybek	Samanyolu Haber	Haber yapmak
Levent Geylan	Samanyolu Haber	Haber yapmak
Gürkan Dağdeviren	ÖDP/BHH	Slogan atmak
10 kişi	ÖDP/BHH	Slogan atmak
Can Dünder	Cumhuriyet Gazetesi	17-25 Aralık röportajı
Davud Ergün	KP/BHH	Slogan atmak
Alçay Doğan	ÖDP/BHH	Slogan atmak

F.K	Bireysel/Erzurum	Facebook yorumu
O.P	Bireysel/Erzurum	Facebook yorumu
Cem Kılınç	KP/BHH	Facebook paylaşımı
10 kişi	ÖDP/BHH	Slogan atmak
Sude Sıla Kuzu	HTKP/BHH	Facebook paylaşımı
27 kişi	ÖDP/BHH	Onur Kılıç'a destek eylemi
Çağlar Kazak	EMEP	Onur Kılıç'a destek tweeti
U.R.E	İlköğretim okulu öğrencisi	Facebook paylaşımı
4 kişi	Üniversite öğrencisi	Slogan atmak
Hanife Şahan	İleri Gazetesi	Kaçak Saray haberi
29 kişi	Öğretmen/Eğitim-Sen	Eğitim boykotunda slogan
Veli H.K.	Bireysel/İstanbul	Twitter
Serpil I.	Bireysel/İstanbul	Twitter
Serap K.	Bireysel/Fethiye	Twitter
8 kişi	KP	Slogan atmak
Erkan Altuner	HTKP	Afiş asmak
Zeki Çetin	HTKP	Afiş asmak
Aytaç Örtücü	HTKP	Afiş asmak
Ender İmrek	HDP/Evrensel Gazetesi	17-25 Aralık yazısı
5 kişi	ÖDP/BHH	Slogan atmak

Mine Bekiroğlu	Gazeteci	Twitter
Abdullah Özyurt	Gazeteci	Twitter
Aytekin Gezici	Gazeteci	Twitter
Mustafa Hoş	Gazeteci	Kitap yazmak
Emre Döker	Cumhuriyet Gazetesi	Urla villaları haberi
10 kişi	Öğrenci	Slogan atmak
Gonca Vuslateri	Sanatçı	Twitter
Alp A.	Öğrenci	Twitter
37 kişi	HDP/Kolektifler/Halkevleri	Slogan atmak
Bahadır Baruter & Özer Aydoğan	Penguen Çizerleri	Karikatür
Hakan Gülseven	Yurt Gazetesi	Köře yazısı
Asım Yıldırım	Samanyolu TV	Twitter



Sonuç:

Hukuk, bildiğimiz gibi insanlar arası ilişkileri düzenleyen en temel araç. Ama bu fonksiyonundan önce gelen ve fonksiyonlarının aslında en önemlisi olan bir nokta daha var: insanı devletin üstün gücünden korumak. Aslına bakarsanız genel hukuk mantıklarından biri bu. Ama ne yazık ki aktif olarak kullandığımız ceza kanununa baktığımızda kanun koyucu, devletin üstünlüğünü bir kenara bırakıp, onu bir insan gibi görerek diğer insanlardan korumaya çalışmış. Bunun sonucunda da cumhurbaşkanının ve devlet memurlarının onuru ve haysiyetini bizden yani sade vatandaştan koruyan kanun maddelerine yer vermiş. Öyle ki bu kanun maddelerine bakarak küçücük çocukları cumhurbaşkanına hakaret ettiği için polisler almış, birçok yazar sansüre uğramış, temel haklardan biri olan gösteri ve yürüyüş yapma hakkı sırf biricik cumhurbaşkanımızı korumak için engellenmiş. Ayrıca devamlı soruşturmalar başlatıp insanlara taciz ederek, suçlu psikolojisine sokmaya çalışarak üzerlerinde baskı oluşturmuşlar. Bir de yetmezmiş gibi bu davaların açılması için adalet bakanları ve amirlerin iznine ihtiyaç duymuşlar.

Birçok ülke Cumhurbaşkanına hakaret suçunu suç olmaktan çıkardı. Bu durum, uluslararası sözleşme ve anlaşmalarla da desteklendi. Aslına bakarsanız Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası nitelikli sözleşmeler doğrultusunda da ceza kanunun devlet memurları ve cumhurbaşkanına hakaret suçlarının çıkarılması ve bu nitelikteki maddelerin düzenlenmesi gerekiyor. Ancak düzenlenmediği gibi, en yakın zamanda yapılan 2005 değişikliğinden dahi etkilenmedi. İfade özgürlüğünü kısıtlayacak her türlü maddenin ceza kanunundan çıkarılması, hakaret gibi konuların ifade özgürlüğünü ihlal etmeyecek şekilde ceza kanunu dışındaki düzenlemelerde suç öngörmeyecek bir biçimde yer alması gerekiyor.

İlgili Kanun Maddeleri

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Memura Hakaret suçu

Madde 125/3

Hakaret suçunun;

- a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı,
- b) ...
- c) Kişinin mensup bulunduğu dine göre kutsal sayılan değerlerden bahisle, İşlenmesi halinde, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz.

Eski Türk Ceza Kanunu'nda Memura Hakaret Suçu

Madde 266

Bir kimse resmi sıfatı haiz olan bir memurun huzurunda ve ifa ettiği vazifeden dolayı şeref veya şöhretine veya vakar ve haysiyetine kavlen veya fiillen taarruz ve hakarete bulunursa, aşağıda gösterilen suretlerle cezalandırılır:

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cumhurbaşkanı'na Hakaret Suçu

Madde 299

Cumhurbaşkanına hakaret eden kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) (Değişik: 29/6/2005 – 5377/35 md.) Suçun alenen işlenmesi hâlinde, verilecek ceza altıda biri oranında artırılır.

(3) Bu suçtan dolayı kovuşturma yapılması, Adalet Bakanının iznine bağlıdır.

Eski Türk Ceza Kanunu'nda Cumhurbaşkanı'na Hakaret Suçu

Madde 158

Reisicumhura muvacesinde hakaret ve sövme fiillerini işleyenler üç seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Hakaret ve sövme Reisicumhurun gıyabında vaki olmuş ise faili, bir seneden üç seneye kadar hapis olunur. Reisicumhurun ismi sarahaten zikredilmeyerek ima veya telmih suretiyle vaki olsa bile mahiyeti itibariyle Reisicumhura matufiyetinde tereddüt edilmeyecek derecede karineler varsa tecavüz sarahaten vuku bulmuş addolunur.